

- **Hanneke Kruize en Frank den Hertog (RIVM)**
- **Pieter van Wesemael en Ad de Bont (TU/e)**
- **Jan Meijdam (GGD Rotterdam-Rijnmond)**

Inhoud

- De urgentie voor een gezonde leefomgeving
- Leefomgeving & gezondheid:
praktijk & onderzoek
- Samenwerking r.o., milieu en gezondheid:
platform gezond ontwerp

De urgentie voor een gezonde leefomgeving

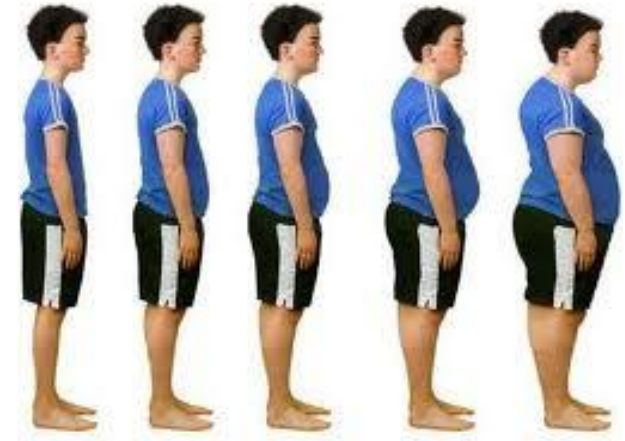
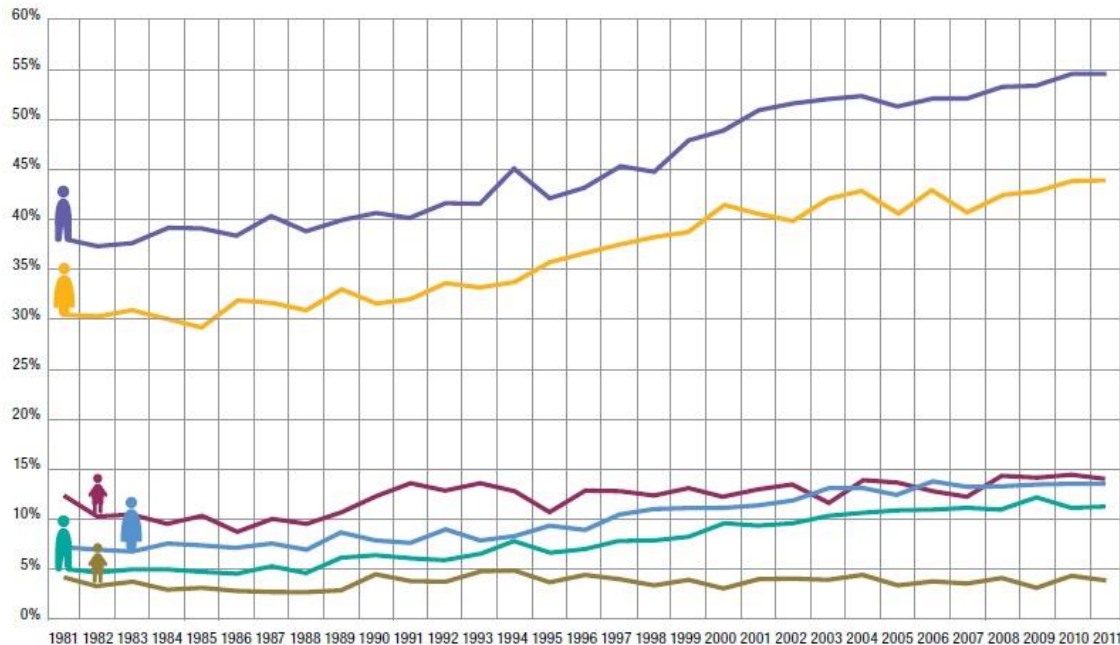
Aantal maatschappelijke & demografische ontwikkelingen:

- Toename overgewicht
- Vergrijzing
- Sociaal-economische gezondheidsverschillen

> Leefomgeving kan positieve bijdrage leveren

DE URGENTIE, overgewicht

Overgewicht en obesitas jongeren (2-20 jaar) en volwassenen (20+ jaar)

Bron CBS 2012

Mensen bewegen steeds minder

Toename vergrijzing

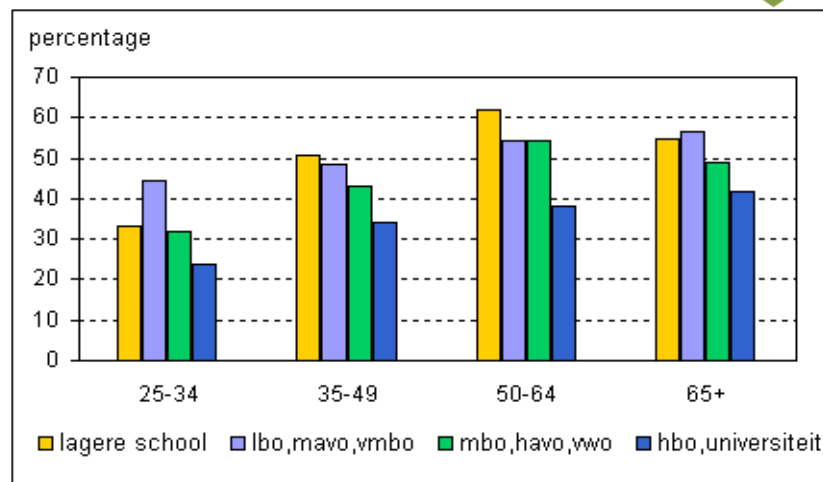
- ☐ Actieve mobiliteit
- ☐ Ontmoeten
- ☐ Levensloopbestendige woning
- ☐ Veilige woon- en leefomgeving

☐

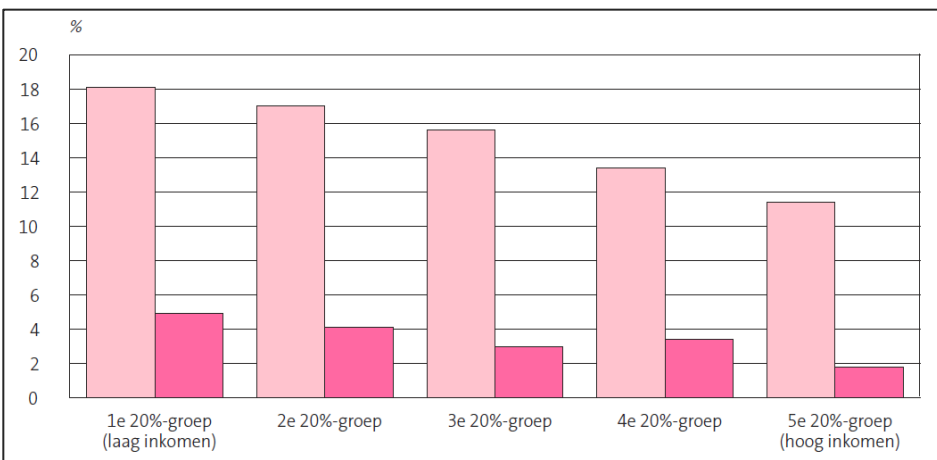
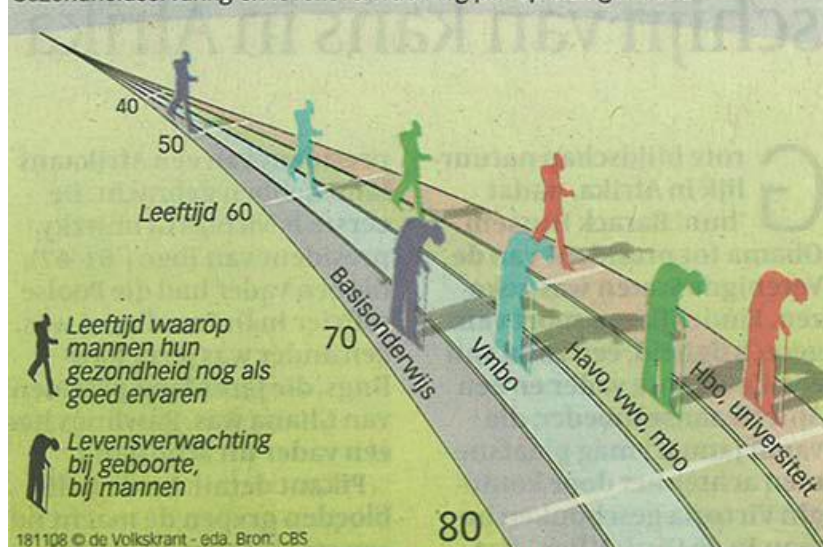
Urgentie sociaaleconomische status

Overgewicht – opleiding: Nationaal Kompas

Hogeropgeleiden leven langer en gezonder

Gezondheidservaring en levensverwachting per opleidingsniveau

Overgewicht – inkomen (bij jeugd), (CBS 2012)

MOBIELE stad

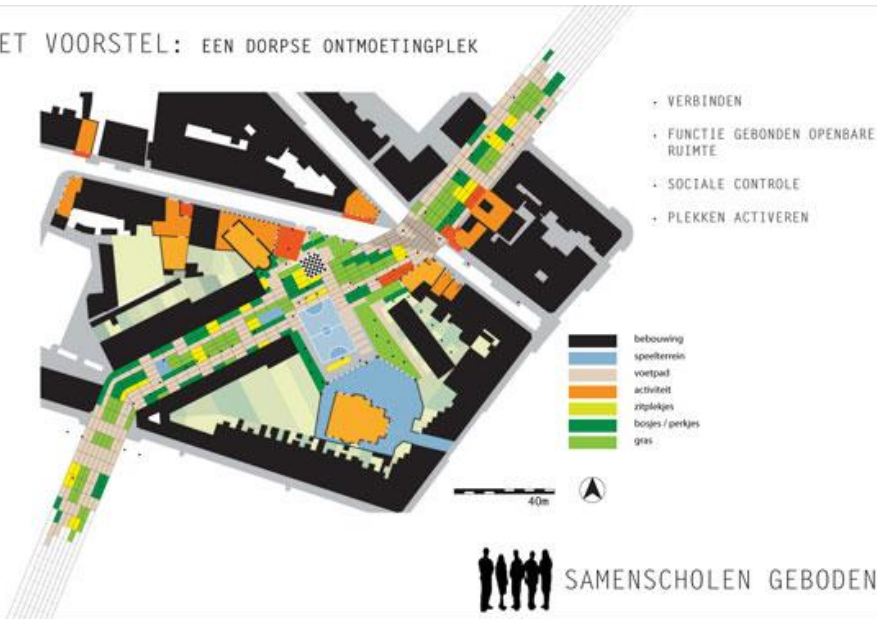
- ☐ Actief verplaatsen : fietsen en wandelen
 - ☐ Veiligheid, aantrekkelijkheid en comfort
 - ☐ Nabijheid, menging en compactheid
- “beste verkeersbeleid is ruimtelijk beleid”*

BEWEGINGSVOLLE stad

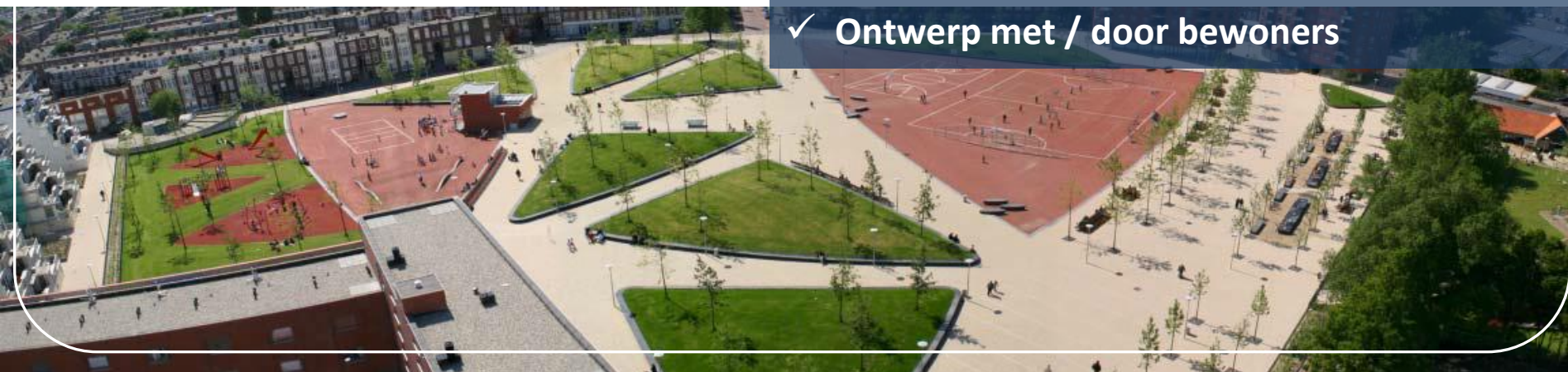
HET VOORSTEL: EEN DORPSE ONTMOETINGPLEK

□ Gouwplein (Rotterdam, Veldacademie)

□ Transvaal Wijkpark (DSO Den Haag)

- ✓ buurtpark niet te klein, meerdere functies
- ✓ open park zonder hekken
- ✓ mix tussen park en *plein*
- ✓ wijkpark niet aan rand, maar in drukte van de wijk
- ✓ goed bezochte functies
- ✓ toezicht en begeleiding
- ✓ ontwerp zorgvuldig met duurzame, mooie materialen
- ✓ Ontwerp met / door bewoners

BEWEGINGSVOLLE stad

Van Beuningenplein Adam (Concrete, Carve en Dijk&Co)

- ✓ buurtpark niet te klein, meerdere functies
- ✓ open park zonder hekken
- ✓ mix tussen park en *plein*
- ✓ wijkpark niet aan rand, maar in drukte van de wijk
- ✓ goed bezochte functies
- ✓ toezicht en begeleiding
- ✓ ontwerp zorgvuldig met duurzame, mooie materialen
- ✓ Ontwerp met / door bewoners

BEWEGINGSVOLLE stad

Kopenhagen, Hauserplads (Karres & Brands)

- ✓ buurtpark niet te klein, meerdere functies
- ✓ open park zonder hekken
- ✓ mix tussen park en *plein*
- ✓ wijkpark niet aan rand, maar in drukte van de wijk
- ✓ goed bezochte functies
- ✓ toezicht en begeleiding
- ✓ ontwerp zorgvuldig met duurzame, mooie materialen
- ✓ Ontwerp met / door bewoners

Brede Bossche School (BBS) Nieuw Zuid

GROENE stad

Natureluur Sloterpark, Amsterdam

Herstel beken, Hengelo

Terugbrengen Catharijnesingel, Utrecht

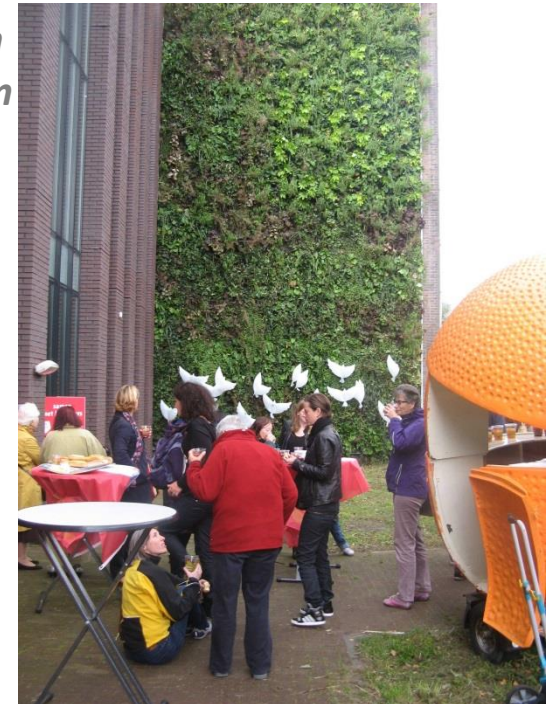
Jardins de plaisir

- ☐ 1651
- ☐ Boek voor kasteeltuinen
- ☐ Voor vermaak, ontspanning en gezondheid

Verticale vergroening Van Diemenstraat, Amsterdam

- ☐ Op blinde gevel, naast basisschool
- ☐ Schoolplein met glazen gevel gescheiden drukke weg
- ☐ Kinderen kijken uit op groen
- ☐ Vangt fijnstof af
- ☐ Attractief
- ☐ Verminderen van geluidsoverlast
- ☐ Vergroten van biodiversiteit

GROENE stad

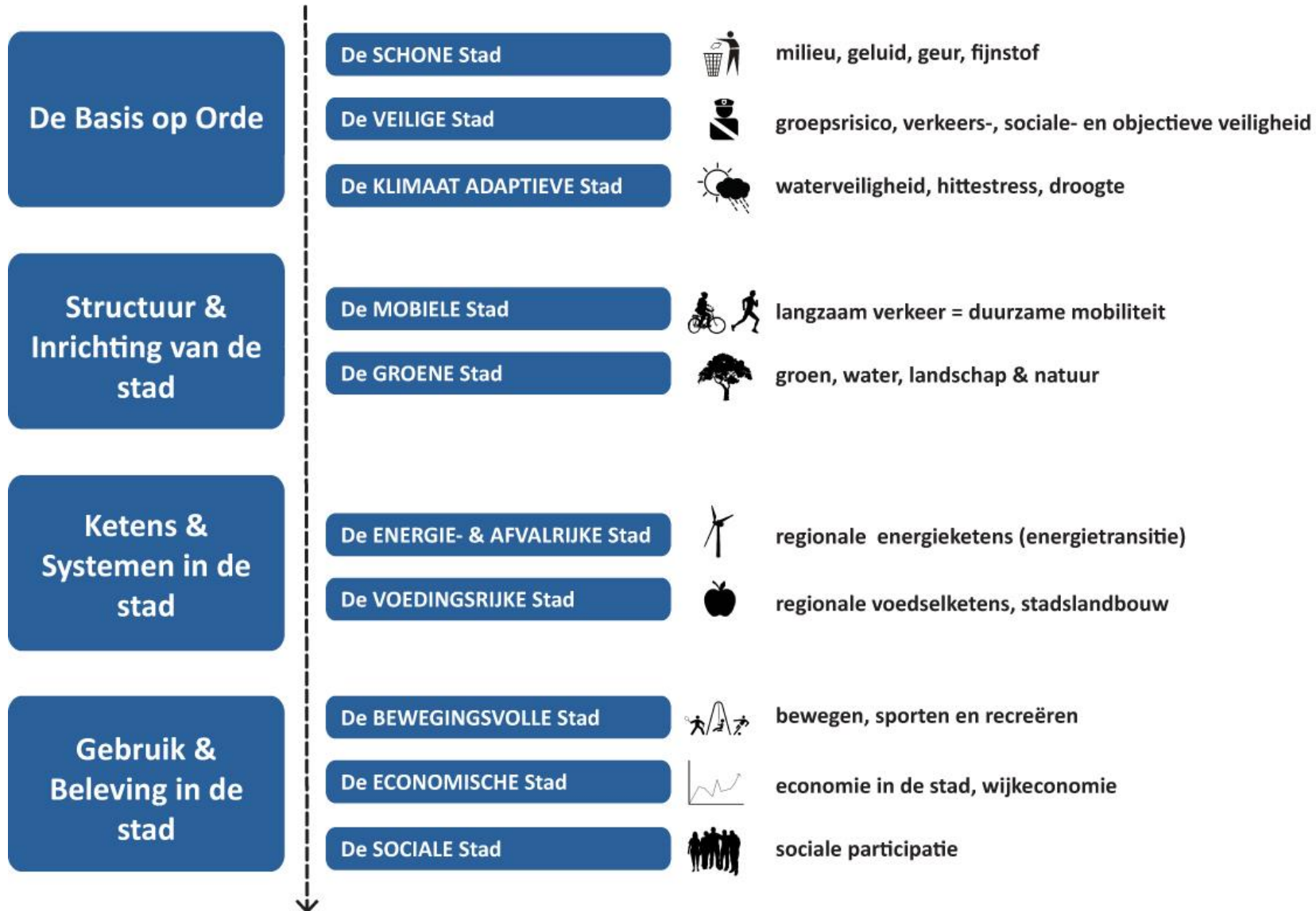

- ☐ Groen is goed!
- ☐ Sport, spelen, beleving
- ☐ Bespaart geld
- ☐ Mits,
 - ☐ Functioneel
 - ☐ Aantrekkelijk
 - ☐ Juiste plek
 - ☐ Juiste omvang
 - ☐ Veilig
 - ☐ Slimme plek en ontwerp, niet ten koste van fietsen, wandelen

Bekijk in samenhang : 10 steden

Gezonde leefomgeving: praktijk

Veel inspirerende praktijkvoorbeelden

- (bijdrage) RIVM:
 - www.gezondontwerpwijzer.nl
 - loketgezondleven.nl (oa. Handreikingen gezonde gemeente, gezonde wijk, gezonde school; i-database)Anderen:
 - reisgids beweegvriendelijke omgeving (NISB)
 - e-book gezonde wijk in praktijk (VWS/BZK)
- Maar:
 - weinig evaluatie & onderbouwing (o.a. Gezondheidsraad, 2010)
 - gezondheids- en r.o. domein werken beperkt samen; samenwerking (ook met andere partijen) van belang

Gezonde leefomgeving & onderzoek RIVM

- Groen en gezondheid (PHENOTYPE, Pilots natuur en gezondheid)
- Gezonde mobiliteit (AVENUE)
- Sociaal-economische gezondheidsverschillen & invloed sociale/fysieke omgeving
- Milieu en gezondheid (geluid, lucht, emv)
- Health Impact Assessments/integrale gezondheidsmaten
- Conceptuele kaders & afwegingskaders
- Link tussen r.o. en gezondheid

Recent: oprichting Kenniscentrum Healthy Urban Living
<http://www.kchul.nl>

Oprichting Community of Practice: PLATFORM GEZOND ONTWERP

Initiatief TU Eindhoven, RIVM,
GGD Rotterdam-Rijnmond

Beschikbare kennis en ervaring vanuit r.o.,
milieu, gezondheids (en andere?)
domeinen bij elkaar brengen:

Activiteiten:

- Kennisontwikkeling en kennisdeling
- Bewustwording
- Opzetten van onderwijsactiviteiten
- Praktijkervaring opdoen via lokale pilots

GezondOntwerpWijzer

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TU/e Technische Universiteit
Eindhoven
University of Technology

GGD
Rotterdam-Rijnmond

Bedankt voor uw aandacht!

Contact:

Hanneke.Kruize@rivm.nl

info@platformgezondontwerp.nl

www.gezondontwerpwijzer.nl

www.platformgezondontwerp.nl

